

Innhold

Kapittel 1

Se deg om!	11
Historiens mangfold	11
Historie i bruk	13
Bokens innhold	14

Kapittel 2

Hva er historiebruk?	15
Grunnbegreper	15
Behov, bruk, brukere og funksjon	17
Mytens rolle	20
Oppsummering	21

Kapittel 3

Tid og sammenheng	23
Tidens grunnleggende betydning	23
Tidsoppfatninger	24
Endrede tidshorisonter	26
Tidens funksjon	27
Tidsmålinger	29
Den lange tidsmålingen	30
Den korte tidsmålingen	33
Samordningen av tiden	36
Ulike forståelser av tiden	38
Oppsummering	40

Kapittel 4

Sted og tilhørighet	41
Har stedet identitet?	42

Konstruktivisme kontra essensialisme	44
Identitet og globalisering	46
Kartets historie	47
De eldste kartene	47
Gerardus Mercator	51
De store oppdagelsene	52
Nasjonalisme og imperialisme	54
Oppsummering	58

Kapittel 5

Visualisering, medium og historie	61
Visuell historie - en kort historikk	61
Medium, historie og meningskaping	62
Visuell bruk av historie	64
Historie som fortelling	66
Bilde og film	66
Figurer, grafer og virtuell historie	70
Museum	71
Visualisering på sosiale nettsteder	73
Å lese visuell historie	74
Den visuelle historiens tolkningsrammer	75
Oppsummering	79

Kapittel 6

Den kommersielle historiebruken	81
Bedriftsidentitet og kommersielt historiebruk	81
Næringsliv som kultur og historien som en vare	82
«Iddisar» - brislingboksens ansikt	84
Song of Norway	86
Å selge Norge	89
Oppsummering	91

Kapittel 7

Den offentlige historiebruken	93
Politikken og det offentlige rom	93
Det nasjonale prosjekt	95
Byjubileer	99
Sandnes feirer seg selv	100
Verdier og oppfatninger	101
Oppsummering	104

Kapittel 8

Den politiske historiebruken	105
Politikkens mange ansikter	105
Gerhardsen-epoken i norsk politisk kommunikasjon	108
«Dette er den norske modellen»	109
«Vi er et velferdsparti»	110
«Vi er det nye arbeiderpartiet»	113
Andre verdenskrig i europeisk politisk kommunikasjon	116
Den tyske historiebruken etter krigen	118
«Krigen» i våre dager	120
Den politiske historiebrukens strukturer og funksjoner	123
Oppsummering	125

Kapittel 9

Historiebruk i underholdningen

eller den underholdende historiebruken	127
Kan man forklare underholdning?	127
Vikinger og pirater	128
Vikingene slik de den gang var	129
- og piratene slik de var	131
Endringer i vikingbildet	132
Endrede vikingbilder i fagmiljøene	134
Politisering av vikingene	135
Ulike vikingbilder i underholdningsindustrien	136
Endringer i piratbildet - fra mord til moro	137
Hvorfor endret bildet av vikingene og piratene seg?	141
Oppsummering	143

Kapittel 10

Skolens historiebruk	145
Skolen som historiefremidler	145
Lærebøker i historie og samfunnsfag fra 1814 til 2000	146
1814-1860 Nasjonen våkner	147
1860-1905 Norge i våre hjerter	148
1905-1940 På egne ben	149
1940-1970 Fellesskap i krig og fred	151
1970-2000 Norge i verden	153
Overordnede utviklingstrekk i lærebøkene	155
Et europeisk eksempel	156
Digital historieundervisning	158

Digitale verktøy	160
Metodiske muligheter	161
Historiebevissthet og digital historiekompetanse	165
Digitale utfordringer	166
Læringsutbytte	168
Oppsummering	170
Kapittel 11	
Se deg om - igjen	171
Historiebruk i forskning og formidling	171
Å arbeide med historiebruk	172
Historiebruk og politikk	173
Litteratur	175
Internettkilder	185
Stikkord	189